

m MÄNTSÄLÄ *Pornainen*

Ikäihmisten neuvosto

Toimintakertomus 2023

Mäntsälän ja Pornaisten yhteinen ikäihmisten neuvosto

Vanhusneuvosto tuli lakisääteiseksi 1.7.2013 voimaan tulleen vanhuspalvelulain myötä (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvluista 980/2012). Lain mukaan kunnalla täytyy olla vanhusneuvosto, joka toimii ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Mäntsälässä ja Pornaisissa tämä toteutuu kuntien yhteisenä ikäihmisten neuvostona. Ikäihmisten neuvosto toimii Mäntsälän ja Pornaisten kuntien alueella eläkeläisjärjestöjen ja kuntien yhteistyöelimenä. Ikäihmisten neuvosto valvoo ikääntyneen väestön etuja Mäntsälän ja Pornaisten alueella sekä kehittää olemassa olevia sekä uusia palveluja ja tukitoimia yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Ikäihmisten neuvoston jäsenet tuovat kunnalliseen päätöksentekoon ikäihmisten näkökulman. Ikäihmisten neuvostossa on yhdeksän (9) varsinaista jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. jäsenistä neljä (4) on Mäntsälän ja kaksi (2) Pornaisten eläkeläisjärjestöjen ehdottomia. Mäntsälän kunnan luottamushenkilöedustajia on kaksi (2) ja Pornaisten kunnan edustajia yksi (1). Lisäksi Hallintosääntöön 1.3.2023 tuli muutos, jonka jälkeen Mäntsälän ja Pornaisten seurakunnan edustajat (2) ovat toimineet ikäihmisten neuvostossa varsinaisina jäseninä. Kunnanhallitus valitsee ikäihmisten neuvoston toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Toimintavuosi 2023

Kokoukset

Ikäihmisten neuvosto kokoontui vuoden 2023 aikana kuusi kertaa. Ensimmäinen kokous pidettiin tammikuussa ja vuoden viimeinen kokous marraskuussa. Kokouksiin pystyi osallistumaan tuleamalla paikanpäälle tai etäyhteyden kautta. Ikäihmisten neuvoston pöytäkirjat ovat luettavissa <https://mantsalad10.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetings&id=10>. Kokoonpano Vuoden aikana ikäihmisten neuvostossa pöytäkirjanpitäjä vaihtui uuden senioriohjaajan aloitettua syyskuun alussa ja Mäntsälän seurakunnan edustaja vaihtui Tiina Leppäsen aloitettua Aulikki Härkösen tilalla. Vuoden lopussa neuvoston kokoonpano oli taulukon 1 mukainen.

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Veijo Peltola, puheenjohtaja Eläkeliiton Mäntsälän yhdistys ry	Seija Virtanen Eläkeliiton Mäntsälän yhdistys ry
Terhi Niinikoski, varapuheenjohtaja Eläkeliiton Pornaisten yhdistys ry	Tapani Lempinen Eläkeliiton Pornaisten yhdistys ry
Aija Lavikainen Mäntsälän eläkkeensaajat ry	Martti Nykänen Mäntsälän eläkkeensaajat ry
Katriina Palokangas Eläkeliiton Mäntsälän yhdistys ry	Jouko Meronen Eläkeliiton Mäntsälän yhdistys ry
Mirku Koskenkanto Mäntsälän seniorit ry	Mauri Isokääntä Mäntsälän seniorit ry
Eero Haavisto Pornaisten eläkkeensaajat ry	Ingegerd Mattila Pornaisten eläkkeensaajat ry
Raimo Kantanen Mäntsälän kunnan edustaja	Osku Karttunen Mäntsälän kunnan edustaja
Matti Virpiaro Mäntsälän kunnan edustaja	Tarja Vierikko Mäntsälän kunnan edustaja
Liljan-Kukka Runolinna Pornaisten kunnan edustaja	Erja Palviainen Pornaisten kunnan edustaja
Heli Heroja pöytäkirjanpitäjä	
Tiina Leppänen Mäntsälän seurakunnan edustaja	
Johanna Tukiainen Pornaisten seurakunnan edustaja	

Ikäihmisten neuvoston toiminta

Mäntsälän ja Pornaisten yhteinen ikäihmisten neuvosto on aktiivisen ja keskusteleavan kokoustyön lisäksi osallistunut tapahtumien järjestämisiin ja muihin ikäihmisiä koskeviin asioihin.

Vuoden alussa ikäihmisten neuvostolle muotoiltiin toimintasuunnitelma (kuvio 1), jota arvioitiin vuoden viimeisessä kokouksessa. Ikäihmisten neuvoston kokouksissa on toimintasuunnitelman mukaisesti esitelty Pornaisten palvelukortteli-hanketta ja vanhusasiavaltuutetun toimintaa. Keski-Uudenmaan Hyvinvointialueen vanhusneuvostossa 2023–2025 Mäntsälän edustajat ovat Aija Lavikainen ja Veijo Peltola ja Pornaisten edustajat Terhi Niinikoski ja Liljan-Kukka Runolinna. Liljan-Kukka Runolinna toimii myös Keski-Uudenmaan Hyvinvointialueen vanhusneuvoston puheenjohtajana. Neuvosto on aktiivisesti seurannut hyvinvointialueen ikäihmisille suunnattuja palveluja kuulemalla hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouksien päätöksistä ja lausunnoista. Ikäihmisten neuvostolla on neljä edustajaa alueellisessa vanhusneuvostossa. Suunnitelman mukaisesti ikäihmisten neuvostosta on kirjoitettu lehtijuttu Mäntsälän uutisiin. Blogi-tekstiä kunnan Mielessä-blogiin ei kirjoitettu.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2023:

1. Apuvälineiden esittely esimerkiksi ikäinfossa
2. Ikääntyvien asumisen vaihtoehtojen esittely esimerkiksi ikäinfossa
3. Ikääntyneiden palveluihin kohdistuvien uusien lakimuutosten ja niiden vaikutusten esittely
4. Pornaisten seniorihankkeiden esittely neuvoston kokouksessa
5. Valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun toiminnan esittely neuvoston kokouksessa
6. Hyvinvointialueen ikäihmisille suunnattujen palvelujen säännöllinen seuranta neuvoston kokouksissa
7. Eesityksen valmistelu Mäntsälän kunnan seniorityöntekijästä
8. Lehtijuttu ikäihmisten neuvostosta
9. Blogitekstin kirjoittaminen kunnan Mielessä-blogiin
10. Liikuntatapahtuman järjestäminen
11. Liikuntaluennon järjestäminen
12. Vanhustenviikon pääjuhlan järjestäminen Mäntsälässä
13. Alueella järjestettäviin tapahtumiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan

Kuvio 1. Ikäihmisten neuvoston toimintasuunnitelma

Vuonna 2023 ei järjestetty ikäinfoa, joten apuvälineitä ja asumista ei esitelty eikä ikääntyneiden palveluihin kohdistuvia lakimuutoksia.

Keväällä ikäihmisten neuvosto järjesti yhdessä Mäntsälän kunnan liikuntapalveluiden kanssa liikuntaluennon aiheesta Liikunnalla hyvinvointia ja toimintakykyä ikäihmisten arkeen Mäntsälän kunnantalolla. Luennolle osallistui 95 henkilöä. Syksyllä yhteistyötä jatkettiin liikuntapalveluiden kanssa vanhustenviikon Yhteiskävely – tapahtumassa. Jokirantaan kutsuttiin koulu- ja päiväkotiryhmiä sekä ikäihmisiä kävelemään yhdessä, johon osallistui noin 50 henkilöä.

Merkittävä saavutus oli ikäihmisten neuvoston esitys Mäntsälän kunnan seniorityöntekijästä. Senioriohjaajana aloitti sosionomi YAMK Heli Heroja 4.9.2023-3.9.2025. Senioriohjaajan työ painottuu etsivään ja löytävään vanhustyöhön, ikäihmisten toiminnan ja tapahtumien järjestämiseen sekä ikäihmisten parissa toimivien tahojen yhteistyöverkostojen vahvistamiseen.

Ikäihmisten neuvosto järjesti toimintasuunnitelman mukaisesti vanhustenviikon pääjuhlan 1.10.2023 Mäntsälän kunnan talolla. Juhlaan järjestettiin yhteiskuljetus Pornaisista. Juhlan

teemana oli "Tehdään iästä numero". Juhla aloitettiin kahvihetkellä, jonka jälkeen ikäihmisten neuvoston puheenjohtaja avasi juhlan. Juhlassa oli kunnanjohtajan ja seurakunnan kirkkoherran tervehdykset, Mesikämmenen, kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan musiikkiesitys, taukojumppa, kirjailija Kirsti Mannisen puheenvuoro juhlan teemasta. Lopuksi oli mahdollisuus omakustanteiseen ruokailuun lounaskahvila Tarinassa. Juhlaan osallistui noin 130 henkilöä. Pornaisten vanhustenviikon tapahtumapäivän monipuolinen ohjelma keräsi noin 40 henkilöä. Lisäksi eri järjestöillä oli vanhustenviikon ohjelmaa kuten Aurinkomäen ja Onnentäyttymyksen ulkoilutapahtumat Pornaisissa.

Ikäihmisten neuvosto osallistui omalla panoksellaan Valokävely -tapahtumaan, Sälinkään kartanon K65 kyläkierros -tapahtumaan ja harrastemessuille. Neuvoston Pornaisten jäseniä oli mukana keväällä Askolan seniorimessuilla, Pornaisten vaalitorilla ja kevätkarnevaalissa.

Toimintasuunnitelmassa esitettyjen asioiden lisäksi Ikäihmisten neuvostossa oli esillä seuraavat asiat: Ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston esteettömyyskatselmustyöryhmään valitut edustajat toteuttivat helmikuussa esteettömyyskatselmuksen monitoimitalon nuorisotiloihin ja kirjaston tiloihin. Neuvosto teki esityksen monitoimitalon luiskan parantamisesta. Varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola esitteli päiväkotimummo tai -pappa toimintaa Ikäihmisten neuvoston kokouksessa, mutta se ei vielä käynnistynyt vuoden 2023 aikana. Ikäihmisten neuvosto on antanut Keski-uudenmaan hyvinvointialueelle lausunnon hyvinvointialueohjelmaan.

Yhteenveto

Ikäihmisten neuvoston toiminta näyttäytyi vuoden aikana toimintasuunnitelman mukaisena. Ikäihmisten neuvosto on toiminut aktiivisesti antaen panostaan niin aloitteiden ja lausuntojen antamisessa kuin toiminnan toteuttamisessa. Syyskuussa aloittanut senioriohjaaja on voinut tehdä vahvaa yhteistyötä ikäihmisten neuvoston kanssa esimerkiksi tapahtumien toteuttamisessa ja yhteistyöverkostojen vahvistamisessa. Jäljellä olevan toimikauden (2024–2025) aikana voidaan kiinnittää huomiota niihin toimintasuunnitelmaan kirjattuihin asioihin, jotka eivät vuoden 2023 aikana toteutuneet. Tällaisia ovat esimerkiksi apuvälineiden esittely ja asumisen vaihtoehtojen esittely.